

ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Strategies to Achievement of Educational Management According to Education Reform in Basic Education Schools

วัชรินทร์ จำปาทิพย์¹สมาน อัครภูมิ²จิณณวัตร ปะโคทั้ง³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวิจัยมี 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมี 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครูผู้สอน จำนวน 538 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และ 3) โรงเรียนแกนนำ จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 ร่างและประเมิน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประเมินความสอดคล้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินความเหมาะสม 1 ฉบับ และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 3 การตรวจสอบและประเมิน ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่

ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 4 ศึกษาข้อเสนอแนะการนำยุทธศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกผลการประชุมสนทนากลุ่มอิงผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัญหา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย อย่างไรก็ตาม พบว่า มีปัญหาด้านการสอน และด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ส่วนยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนมียุทธศาสตร์ในการดำเนินการ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ย่อยประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางดำเนินงาน

1 นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2 รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ผลการสร้างและประเมินความสอดคล้อง พบว่า ยุทธศาสตร์ มี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการ สนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการ บริหารจัดการให้มีคุณภาพ (2) ด้านหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่มีมาตรฐานมุ่งสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) ด้านการเรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (4) ด้านการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการ สอนที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากลและเป็นครูมืออาชีพ และ (5) ด้านคุณภาพครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างรอบ ด้าน ส่วนผลการประเมินความสอดคล้อง พบว่า โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่าอยู่ใน เกณฑ์ใช้ได้ทุกด้าน

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์ , การจัดการศึกษา , การปฏิรูปการศึกษา , การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

This research aimed to present the strategies for achieving educational administration according to educational reforms in Basic Education Institutions. Four stages of the operation were carried out. Phase 1 investigated background information in administering education according to educational reforms in Basic Education Institutions. Three sample groups consisted of 1) 538 school administrators and teacher representatives, 2) 5 experts, and 3) 3 leading schools. The tools involved an opinion survey questionnaire and an interview. The quantitative data were analyzed by means and standard deviation and the qualitative ones were done by content analysis. Phase 2 drafted the strategies and evaluated them. Seven experts were employed to assess the congruence of the strategies' main and minor components and 13 experts were recruited to evaluate the suitability of the strategies and

3. ผลการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ พบว่า ด้านเป้าหมาย มีความเหมาะสมในระดับมาก และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด นอกนั้น พบว่า มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ใน ระดับมาก

4. ผลการนำเสนอยุทธศาสตร์ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่เห็นด้วย ทั้ง 5 ด้าน โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อให้ยุทธศาสตร์ ทั้ง 5 ด้านมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นคือ ควรปรับให้แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัดให้กระชับชัดเจน มีเป้าหมาย สามารถวัดความสำเร็จและประเมินผลได้อย่าง เป็นรูปธรรม

the handbook. The tools included two suitability assessment forms, one for the strategies and one for the handbook. Means and standard deviation were used in the data analysis. Phase 3 examined and evaluated the strategies by using 17 experts. The tool was one assessment form for evaluating the suitability and possibility of the strategies. Means and standard deviation were used in the data analysis. Phase 4 investigated the experts' advice for strategy implementation. Twenty-five experts were employed. A meeting record form was used in data collection and content analysis was employed in the data analysis.

The research findings were as follows:

1. The state of administration of education according to educational reforms was found to be at a higher level while the problems were at a lower

level. However, the problems in the instruction and administration gained higher mean scores than other aspects. The schools under the study had the strategies consisting of vision, missions, goals, and sub-strategies which included objectives, goals, indicators, and operational guides.

2. The strategies constructed consisted of 5 aspects: 1) Administration supporting effective learning processes and instruction, 2) Curriculum being standardized for international level based on Thai characteristics and the principles of the Sufficiency Theory, 3) Learning aiming to develop students for having knowledge, morality, and desirable characteristics, 4) Instruction promoting teachers' competency to meet international standards and

teacher's professional, and 5) Teacher's Quality developing teachers in all aspects. The strategies were found to be overall and individually congruent to the operational guidelines at a moderate level.

3. The strategies' suitability showed a higher level for the goal aspect and the possibility at the highest level. The suitability and possibility of the remaining aspects were at a higher level.

4. The experts agreed in the levels of the suitability and possibility of five strategies. They suggested that the operational guidelines should be improved; the indicators should be precise, clear, directional, measurable for success, and concretely evaluative.

Keyword : Strategies, Educational Management, Education Reform, Basic Education Schools

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สังคมต้องมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมไทยยุคใหม่เน้นสังคมคุณภาพ เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ (Knowledge Based Society) และเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) บนกระแสสังคมแห่งการเรียนรู้ (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ 2552 : 3) ขณะเดียวกัน คนในสังคมก็ต้องมีการปรับตัวให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ 2549:1) ทั้งนี้ เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนเป็นเครื่องมือและเป็น

กระบวนการสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆด้าน โดยเฉพาะการวางรากฐานการพัฒนาชีวิตและการประกอบอาชีพให้ทุกคนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง รู้จักแสวงหาและสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าไม่มีเครื่องมือหรือเทคโนโลยีใดๆ ที่จะใช้พัฒนาชีวิตคนให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากกว่าไปว่าการศึกษาศึกษา (ธีระ รุญเจริญ 2550:1) การศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลให้การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากทิศทางและเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ (เก่ง ดี มีสุข) โดยยึดหลัก 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (Education For All) สังคมมีส่วนร่วมในการ

จัดการการศึกษา (All For Education) และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ หลักการจัดการระบบการศึกษา เน้น 6 ด้าน ได้แก่ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพ ด้านนโยบายหลากหลายการปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู การระดมทรัพยากร และการลงทุนทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์กรต่างๆ และกฎหมายดังกล่าวได้ระบุให้กระทรวงต่างๆ สามารถจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (เสกสรรค์ โททิพวงค์ 2548 :1)

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หลายเรื่องประสบผลสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้น มีการจัดระบบบริหารแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการ และประสานเชื่อมโยงกัน โดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นองค์กรมหาชน เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก และรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการ เพื่อความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการ ส่วนปัญหาที่ยังมีอีกหลายเรื่องที่ต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง และต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ที่พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ ไม่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คุณธรรม จริยธรรมในด้านครู คณาจารย์พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมไม่ได้คนเก่งคนดี และใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ ในด้านการบริหารจัดการพบว่า ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทั้งสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วม

ร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (ธีระ รุญเจริญ 2550 : 1)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศในช่วงเวลาที่ผ่านมามีสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพ ทำให้การปฏิรูปการศึกษาหลายด้านประสบความล้มเหลว ไม่สนองต่อวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในการสร้างและนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย มีความเข้มแข็งทางวิชาการและบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับต่างๆ รวมทั้งการแข่งขันระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างและประเมินยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อตรวจสอบและประเมินยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา ในการออกแบบการวิจัยมีทั้งหมด 4 ระยะ และในการออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตอบคำถามการวิจัยใช้วิธีการ

เก็บข้อมูลหลายวิธีการหลายแห่งเพื่อเป็นการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูล การวิจัยครั้งนี้จึงมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) การดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 สร้างและประเมินยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษา

ระยะที่ 4 นำเสนอยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัญหา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย อย่างไรก็ตามพบว่าปัญหาด้านการสอน และด้านการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ส่วนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ย่อยประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางดำเนินงาน

2. ผลการสร้างและประเมินความสอดคล้อง พบว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการบริหารจัดการให้มีคุณภาพ โดยเทียบเคียงมาตรฐานสากล (2) ด้านหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีมาตรฐานและพัฒนาการเรียนรู้อิงสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) ด้านการเรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณลักษณะและสมรรถนะที่ครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (4) ด้านการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากลและเป็นครูมืออาชีพ และ (5) ด้านคุณภาพครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน

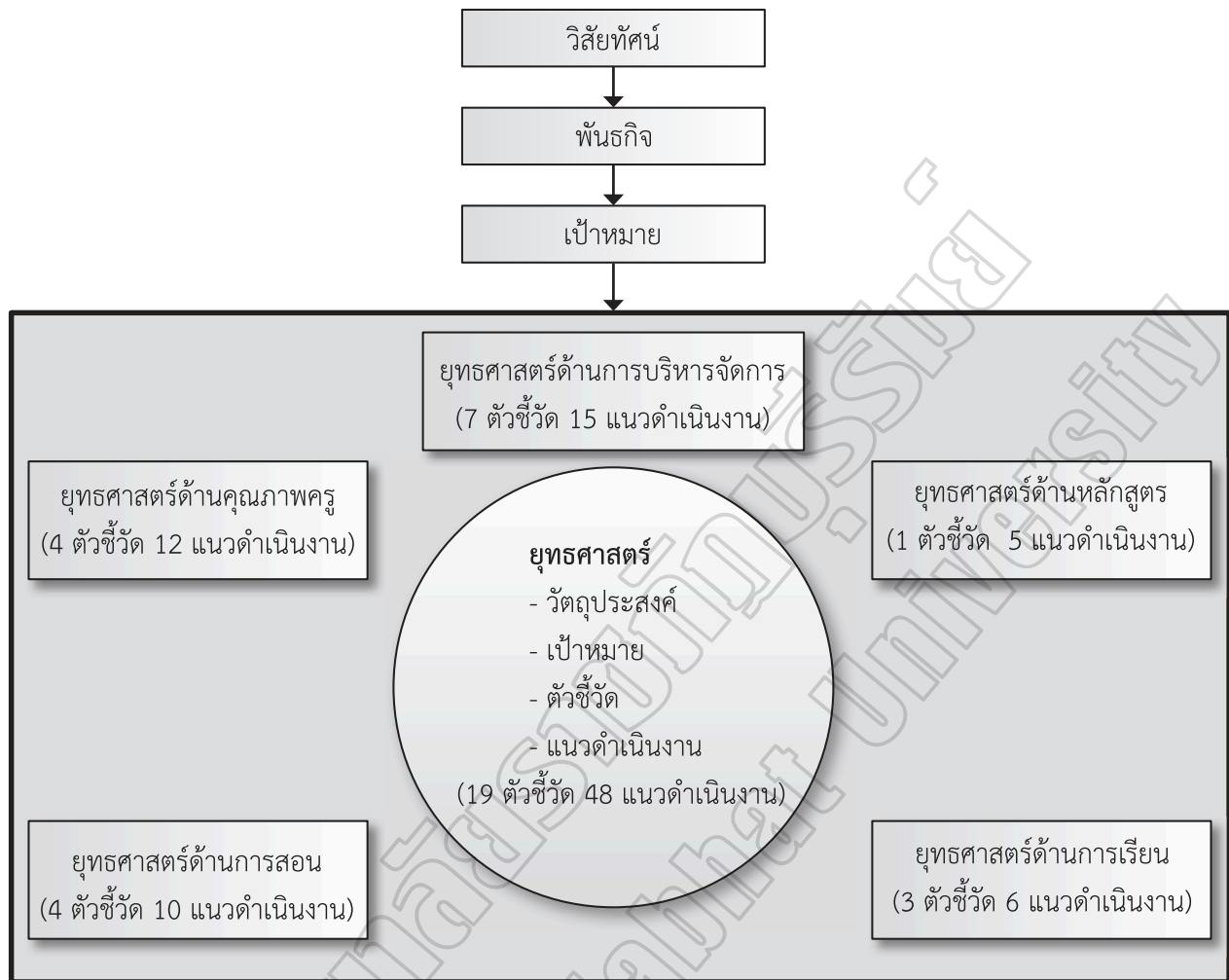
และต่อเนื่อง มีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เหมาะสมและให้เป็นครูมืออาชีพ ส่วน ผลการประเมินความสอดคล้องพบว่า ยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับแนวดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ทุกด้าน

3. ผลการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ พบว่า ด้านเป้าหมาย มีความเหมาะสมในระดับมาก และความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด นอกนั้น พบว่า มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับมาก

4. ผลการนำเสนอยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียน 4) ด้านการสอน และ 5) ด้านคุณภาพครู โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อให้ยุทธศาสตร์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือ ควรปรับให้แนวทางดำเนินงาน ตัวชี้วัด ให้กระชับ ชัดเจน มีเป้าหมาย สามารถวัดความสำเร็จและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

จากการศึกษาแนวคิด วิเคราะห์หลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาปัจจุบันปัญหาของสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาต้นแบบ การสร้างยุทธศาสตร์ การพัฒนาและการประเมินยุทธศาสตร์ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุป ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบของยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) เป้าหมาย และ 4) ยุทธศาสตร์ จำนวน 5 ด้าน ในแต่ละด้านประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวดำเนินงาน ตามแผนภูมิที่ 4.1 ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.1 แผนภูมิยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามแนวปฏิบัติการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องควรศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานสามารถปรับปรุงและพัฒนาเพื่อนำไปใช้ได้จริง
2. ด้านการนำไปปฏิบัติ ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่

3. การจัดการศึกษาในสถานศึกษาสามารถนำยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมโดยสถานศึกษาสามารถปรับปรุงเพิ่มเติม ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการต่างๆ เพื่อสนองยุทธศาสตร์ได้ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสภาพหรือบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษายุทธศาสตร์ ในบริบทของแต่ละชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาคหรือบริบทของประเทศไทย

2. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการหรือแรงจูงใจที่เป็นสาเหตุทำให้ภาคเอกชนสนใจที่จะเข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

3. ควรทำการศึกษายุทธศาสตร์ ในบริบทประเทศไทย ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

เอกสารอ้างอิง

ข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. การกำหนดกลยุทธ์และแผนงานเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง.

กรุงเทพฯ : ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค จำกัด, 2545.

ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา.

กรุงเทพฯ : สำนักงานพิมพ์ข่าวฟาง จำกัด, 2550.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2549.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ และคณะ. การวางแผนกลยุทธ์ในหน่วยงานทางการศึกษา.

นครราชสีมา : สถาบันและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร, 2543.

เสกสรร โพธิพิรวงศ์. การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนดรุณารักษ์ทหารบก. วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

